

Strategi 2017-20

Januar 2017

Formål

Arbejdermuseet beskæftiger sig med helt centrale faktorer bag udviklingen af nutidens samfund. Som det eneste arkiv, bibliotek og museum i Danmark indsamler og tilgængeliggør Arbejdermuseet de materielle og arkivalske spor fra arbejderbevægelsens kamp for en samfundsudvikling kendetegnet ved frihed, lighed og solidaritet. Arbejdermuseet formidler historien om arbejderbevægelsens mange forgreninger og forskellige fællesskaber. Og i dialog med omverdenen undersøger Arbejdermuseet menneskers mange forskellige tilgange til at forme deres samfund, livsgrundlag, hverdag og identitet i en verden i evig forandring.

På Arbejdermuseet tror vi på, at mødet med historien kan berige menneskers dialog og refleksion om nutiden og fremtiden. Arbejdermuseet ser det derfor som sin opgave at aktualisere historien, så den bliver relevant for så mange mennesker som muligt i forhold til nutidige spørgsmål om samfundsudvikling, fællesskaber, arbejdsforhold, hverdagsliv og identitet i fremtiden. Det sker gennem udstillinger, digital formidling, undervisning, vejledning, workshops, debatter, events og en række andre formidlingsaktiviteter. Og det sker med udgangspunkt i levende og varierede samlinger, forskningsbaseret viden og et ønske om flerstemmighed.

I de kommende år vil Arbejdermuseet forny og videreudvikle måderne, hvorpå institutionens samlinger, viden og rum kan bidrage til varierede og engagerende møder med historien. Med Arbejdernes Forenings- og Forsamlingsbygning fra 1879 som en enestående og autentisk ramme og med udgangspunkt i identiteten som arkiv, bibliotek og museum ønsker vi at skabe et mødested for mange forskellige meninger og tilgange til, hvordan mennesker skaber et samfund præget af lighed og retfærdighed. Og vi vil åbne dørene til en moderne museumsattraktion, der opleves som relevant, lærende og tankevækkende af et bredt publikum.

Vision, mission og værdier

VISION

Arbejdermuseet styrker viljen til et lige og retfærdigt samfund gennem engagerende møder med historien.

MISSION

Vi indsamler, bevarer, udforsker, formidler og aktualiserer arbejderbevægelsens kulturarv og historier om arbejdsforhold og hverdagsliv i Danmark.

Hvad er Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv?

- Et statsanerkendt museum, der på kultur- og kunsthistorisk baggrund indsamler, bevarer, tilgængeliggør, udforsker og formidler arbejderes og de brede befolkningslags levevilkår samt arbejderbevægelsens udvikling i et nationalt perspektiv og med fokus på perioden efter 1850.
- Et specialiseret forskningsbibliotek for arbejderhistorie med omfattende samlinger af litteratur, småtryk, plakater og fotos.
- Et landsdækkende privatarkiv for organisationer og personer i den danske arbejderbevægelse.

Institutionens formål i henhold til vedtægterne er ud fra kultur- og kunsthistoriske perspektiver at indsamle, bevare, forske i og formidle såvel arbejderes liv som arbejderbevægelsens virke i alle dens forgreninger. På et forskningsmæssigt grundlag skal institutionen indsamle genstande, kunstværker, arkivalier, fotos og andet, som gennem udstillinger, publikationer og anden formidling vise arbejderbevægelsens og arbejderens historie. Formålet er at skabe et alsidigt og dækkende billede af arbejderes og arbejderes organisationers forhold op til nutiden.

Arbejdermuseet har til huse i den fredede Arbejdernes Forenings- og Forsamlingsbygning fra 1879. Det enestående hus er den første bygning opført af den danske arbejderbevægelse og af en arbejderbevægelse i Nordeuropa, og gennem snart 130 år rammen om faglig debat, undervisning og sociale arrangementer.

Strategiske fokusområder 2017-20

EN MODERNE MUSEUMSATTRAKTION

Med sit særegne og vedkommende emnefelt, enestående bygning og centrale placering har Arbejdermuseet grundlag for at tilbyde en attraktiv og mangesidet museumsoplevelse til et bredt publikum fra både ind- og udland. Moderne museumsbesøg er i vidt omfang en social aktivitet, der skal kunne tilgodese både ønsker om møder med fortiden, muligheden for deltagelse og individuel tilpasning af besøget, socialt samvær i autentiske og imødekommende rammer, behov for mad og drikke samt shoppingoplevelser. Arbejdermuseet har fra sin begyndelse været opmærksomt på at tilgodese denne vifte af motivationer for at gå på museum, og skal i de kommende år yderligere udvikle sine kompetencer og tilbud på området.

Der vil i vidt omfang være fokus på at tilbyde oplevelser, der kan motivere familier til besøg og til dialog på tværs af generationer. Samtidig vil Arbejdermuseet gøre en målrettet indsats for at gøre museumsbesøget mere relevant for udenlandske turister, ikke mindst gennem en opgradering af den engelsksprogede formidling og en større opmærksomhed på tilbud til denne brugergruppe.

Det brede fokus på hvilke oplevelser, Arbejdermuseet tilbyder, kræver et målrettet arbejde på kommunikationsområdet, med klart fokus på de ønskede modtagergrupper. Institutionen vil søge at opgradere sine egne kompetencer på dette område, og vil også søge at indgå i relevante markedsføringsamarbejder på kultur- og konferenceområdet. Der vil også være fokus på bedre at markedsføre Arbejdernes Forenings- og Forsamlingsbygning som en stemningsfuld og unik ramme for private selskaber.

Det er vigtigt, at udviklingen af de serviceorienterede og kommercielle aspekter af institutionens tilbud sker på grundlag af relevante kompetencer, og det er derfor målet at udvikle organisationen med henblik på i endnu videre omfang end i dag at kunne løfte disse opgaver.

NYE UDSKILLINGER TIL ET BREDT PUBLIKUM

Arbejdermuseets ønsker at understøtte menneskers nutidige dialog og refleksion om fremtiden gennem engagerende, spektakulær og varieret formidling. Det er derfor et centralt strategisk mål at gennemføre en nyindretning af museets basisudstillinger.

Vi ønsker at skabe udstillinger, der på nyskabende og påtrængende vis sætter nutidens dialog om fremtiden i et forskningsbaseret historisk perspektiv. Det er målet at udvikle udstillingerne med bred inddragelse af interessenter og publikum, og at lade muligheden for at bidrage til fortællingen være en integreret del af mødet med udstillingerne. Et besøg i udstillingsrummene skal være en social oplevelse, hvor man får lyst til og mulighed for at dele sine egne tanker og oplevelser, og hvor museets stemme står klart blandt mange andre. I de kommende år vil opgaven med at udvikle nye faste udstillinger derfor i vidt omfang sætte retning for institutionens indsats på forsknings- og samlingsområdet med henblik på at skabe det videns- og samlingsmæssige grundlag for udstillingerne.

Parallelt med udviklingen af nye faste udstillinger vil Arbejdermuseet fortsætte sit særudstillingsprogram. Til denne type udstillinger lægger institutionen vægt på aktuelle og debatskabende emner og på indholdsmæssigt samarbejde med organisationer eller enkeltpersoner, der er involveret i de enkelte emner. Arbejdermuseet vil være opmærksom på indlån og tilpasning af relevante udstillinger fra udenlandske museer og også på at udvikle særudstillinger i samarbejde med andre museer med henblik på at udnytte ressourcerne bedst muligt.

Endelig ønsker Arbejdermuseet i højere grad at gøre kuraterede udvalg fra samlingerne tilgængelige digitalt. Store dele af arkiv- og bibliotekssamlingen rummer et stort potentiale for digital formidling, ligesom den enestående samling af faner oplever en efterspørgsel, der bedst og i mange tilfælde udelukkende kan imødekommes digitalt.

UNDERVISNING, LÆRING OG DIALOG

Aktiviteter, der ligger ud over almindelige udstillingsbesøg, fylder stadig mere i brugen af Arbejdermuseet. Mere end hver fjerde besøgende i 2015 besøgte huset i forbindelse med et undervisningsforløb, og institutionen bliver også i andre sammenhænge brugt som et læringsrum, hvor de autentiske og indholdsmæssige rammer understøtter læringsaktiviteter. Arbejdermuseet ønsker i de kommende år yderligere at udvikle denne form for aktiviteter, primært i forsamlingsbygningen, men også gennem eksterne aktiviteter og samarbejder.

Tilbuddene til grundskolen og ungdomsuddannelser vil fortsat være i centrum. Arbejdermuseet har som ambition at nå alle børn i løbet af deres skolegang, enten gennem besøg på museet eller på anden vis, og ønsker at udvikle den stadigt stigende kontakt med unge på ungdomsuddannelser, blandt andet gennem oprettelse af en gruppe af "Museumsrebeller", der skal rådgive Arbejdermuseet omkring tilbuddene til denne aldersgruppe.

Spørgsmål omkring demokratisk tillid og selvtillid vil være et gennemgående tema i tilbuddene til børn og unge. Samtidig vil der være fokus på unges valg af uddannelse og på forudsætningerne for at kunne skabe sig et godt arbejdsliv i fremtiden. Spørgsmål omkring vilkår på arbejdsmarkedet vil også være centrale i institutionens

Generelt vil der blive lagt vægt på forskningsbaserede undersøgelser af effekten af aktiviteter på disse områder. Det er derfor målet at knytte følgeforskning til alle udviklingsprojekter inden for undervisning, læring og velfærd.

Mål for strategiperioden

I 2020 vil Arbejdermuseet:

- have 125.000 årlige besøgende i Arbejdermuseets bygning i Rømersgade
- nå 50.000 skoleelever årligt med undervisningstilbud eller undervisningsmaterialer
- have engageret sig i 10 vigtige spørgsmål omkring arbejdsliv, fællesskaber og demokrati
- have skabt et økonomisk bæredygtigt grundlag for institutionen frem til 2025.

Strategi for enkeltområder

Formidling

Arbejdermuseets formidling skal skabe fælles oplevelser og understøtte dialog om mødet med historien og dens relevans for mennesker i dag. Museumsbesøg er for mange mennesker en social oplevelse, og vi ønsker at dette skal være et kendetegn ved alle formidlingstiltag, uanset om disse må finde sted som fysiske udstillinger, events eller digital formidling.

For at understøtte dialog og aktiv deltagelse lægger vi vægt på, at formidlingen opleves som nærværende, relevant, engagerende og imødekommende. Formidlingen skal skabe mulighed for identifikation og indlevelse ved at lægge vægt på at være i øjenhøjde med publikum og invitere til at de besøgendes egen viden og for forståelse inddrages i formidlingsoplevelsen. Arbejdermuseet vil i formidlingen tilbyde en klar og forskningsbaseret stemme til fortolkning af historiske temaer, og vil samtidig skabe rum for at andre stemmer kan bidrage til fortællingen. Der vil i strategiperioden i særlig grad være fokus på at realisere denne ambition i forhold til etablering af nye faste udstillinger.

Arbejdermuseet skal i strategiperioden udvikle og iværksætte nye formidlingstiltag på det digitale område. Digital formidling vil i mange tilfælde understøtte og tilbyde udvidelser af de fysiske udstillinger og arrangementer. I forhold til kommende faste udstillinger vil vi også have opmærksomhed på, hvordan digitale teknologier kan bidrage til at skabe oplevelser af liv i interiørudstillinger. Men dele af især arkiv- og bibliotekssamlingen rummer også et stort potentiale for selvstændig digital formidling, også med henblik på anvendelse i forskningsøjemed. Vi vil i de kommende år have et stærkere fokus på at udnytte disse muligheder, igen med fokus på at materialet gennem deling, kommentering og sammenkobling med andre eksterne digitale tilbud og tjenester kan understøtte mødet med historien som en fælles oplevelse.

Derudover vil vi operere med et bredt formidlingsbegreb, som omfatter mange aspekter af institutionens aktiviteter. Formidling omfatter ikke alene udstillinger, arrangementer, undervisning, udlånsvirksomhed, faglig vejledning og andre udadvendte aktiviteter, men gennemløber hele institutionens møder med omverdenen. Alle former for publikumsservice, publikumskontakt, museumsbutik, cafédrift mm. er også en del af formidlingen af Arbejdermuseet.

Læring

Arbejdermuseets ambition er, at alle danske børn og unge skal møde institutionen undervejs i deres skole- og uddannelsesliv. Et succeskriterium er derfor at fastholde og øge de senere års besøgstal på institutionen, og styrke vores møde med børn og unge uden for institutionen i form af undervisningsmaterialer, digitale

platforme, samt i forbindelse med aktiviteter i byrum og andre steder hvor ungdomskulturer og undervisningsaktiviteter udfolder sig.

Vi forudser en øget konkurrence i de kommende år om skolernes og ungdomsuddannelsernes tid og økonomi i forhold til at inddrage eksterne læringsmiljøer. Vi vil derfor have fokus på dokumentation af effekten og virkningen af læringsudbytte i vores undervisningsaktiviteter, og vil fortsat søge at sikre midler til følgeforskning og evaluering til alle større projekter. Den øgede konkurrence vil fordre stor synlighed af institutionens aktiviteter og derfor prioriteres kommunikation og videndeling i form af publikationer og artikler, indlæg på konferencer samt afvikling af temadage og kurser.

Ambitionen udfordres af institutionens kapacitet. For at kunne skabe rum for læring for endnu flere elever er det vigtigt, at alle udstillinger er relevante og aktuelle også ud fra et undervisningsmæssigt perspektiv. Derfor prioriteres det, at didaktiske og pædagogiske fagligheder indgår i udviklingen af udstillingsaktiviteter helt fra idéfasen.

Endelig ønsker Arbejdermuseet at styrke sine tilbud i forhold til livslang læring. Alle brugere af Arbejdermuseet skal have muligheden for at tage imod tilbud, der har et læringsmæssigt aspekt. Institutionen vil i de kommende år udvikle egentlige koncepter, der understøtter lærings- og dannelsesaspektet for alle målgrupper som f.eks. særlig tilrettelagt omvisninger for voksengrupper, tillidsmandskurser og arbejdsmiljørepræsentanter, studiekredse, læseklubber og aktiviteter for børnefamilier. Samtidig ønsker vi at bidrage yderligere til integrationsaktiviteter med særligt fokus på det arbejdsmarkedets vilkår, styrkelse af demokratisk selvtilid og etablering af kulturelle referencepunkter i et nyt land med en ny hverdag.

Forskning og vejledning

Arbejdermuseets faglige aktiviteter bygger på et forskningsmæssigt grundlag. Primært i forhold til institutionens indholdsmæssige emnefelt men også i forhold til fx formidlings-, lærings- og bevaringsaktiviteter.

Arbejdermuseet ønsker også fremover at være en aktiv forskningsinstitution, der selvstændigt og i samarbejde med andre bidrager til og understøtter videnudviklingen på relevante områder.

Arbejdermuseet har gennem de seneste år foretaget en væsentlig opkvalificering af de forskningsmæssige kompetencer. I de kommende år vil forskningsaktiviteter kun i meget begrænset omfang kunne finansieres af institutionens driftmidler, og det prioriteres derfor at anvende disse midler primært til projektudvikling, mens egentlige forskningsaktiviteter er afhængige af eksterne bevillinger. Samtidig vil der i de kommende år blive lagt vægt på, at forskningsaktiviteter skal være en del af projekter, der har et klart formidlings- eller læringsmæssigt mål, fx udviklingen af nye faste udstillinger. Samtidig er det et mål at der i forbindelse med alle større projekter søges midler til indholdsudviklende og/eller evaluerende forskningsaktiviteter.

Vi ønsker at fastholde et levende forskermiljø på institutionen ved at institutionens medarbejdere deltager i forskningsnetværk, -seminarer og -konferencer samt ved at domicilere eksternt finansierede forskere.

Derudover vil vi søge at etablere længerevarende partnerskaber med relevante forskningsmiljøer, gerne med henblik på at indgå i større forskningsprojekter nationalt eller internationalt.

Vejledning af forskere, studerende og andre interesserede er en vigtig del af vores arbejde med at tilgængeliggøre og udbrede kendskabet til arbejderhistorie og institutionens samlinger. Vi hjælper folk med at finde svar og finde veje til de informationer, de ønsker, og understøtter derigennem forskningen på området.

Vejledningsaktiviteterne vil i de kommende år udvikle sig ad to forbundne spor. Dels ønsker vi at skabe et autentisk og attraktivt studie- og forskningsmiljø på Arbejdermuseet gennem fortsat udvikling af studiepladser, arkivlæsesal og inspirationsrum. Med den historiske forsamlingsbygning og udstillingerne som ramme, samt med

muligheden for vejledning fra institutionens personale, ønsker vi at skabe grundlag for et dynamisk og inspirerende miljø for udforskning af arbejderhistorien i bred forstand. Derudover, som et andet spor, ønsker vi at styrke og opdatere de digitale ressourcer, institutionen stiller til rådighed. Det kræver dels målrettet tilgang til, hvilke dele af samlingerne, der søges digitaliseret, men også til valg af platforme i forhold til tilgængeliggørelse. Som på formidlingsområdet vil der være fokus på, at digitale ressourcer kan anvendes i et åbent miljø, der i videst muligt omfang giver mulighed for deling og etablering af forbindelse til andre institutioners ressourcer.

Indsamling og registrering

Arbejdermuseet indsamler materiale med relation til arbejderkultur og til arbejderbevægelsens udvikling i alle dens forgreninger og i nationalt perspektiv. Det er ikke et mål at have repræsentative samlinger i encyklopædisk forstand, men samlingerne skal belyse væsentlige aspekter af det, der er institutionens emnemæssige fokus. For museumssamlingens vedkommende skelnes mellem den egentlige museumssamling og studiesamlingen, der ikke falder under museumslovens bestemmelser for bevaring og registrering. Museumssamlingen er registreret i SARA, mens arkiv- og bibliotekssamlingerne er registreret i Reindex.

Indsamlingen sker i samarbejde med landets øvrige museer, arkiver og biblioteker. I lyset af det meget omfattende emnefelt, indsamlingen skal relatere sig til, vil Arbejdermuseet have fokus på at bidrage til koordinering af indsamlingsarbejdet. Det sker dels med henblik på at sikre den fortsatte opbygning af samlinger, der allerede findes på Arbejdermuseet, fx venstrefløjens plakater, pamfletter, bannere og andet ukurant materiale, eller omkring privat- og organisationsarkiver sådan som institutionens aftaler om fordeling af indsamlingsopgaver med Rigsarkivet og Privatarkivudvalget er med til at sikre. På samme måde vil Arbejdermuseet have et særligt fokus på materiale, som er relevant i forhold til vores emnefelt, men som falder uden for andre samlingsbærende institutioners indsamlingsområde. Især vil Arbejdermuseet gøre en indsats for indsamling af nutidigt materiale.

En del af arkivsamlingen er fortsat uregistreret, og institutionen vil i de kommende år fortsætte arbejdet med at indhente dette efterslæb. I prioriteringen af registreringsarbejdet lægges der vægt på arkivfonde, som der er særlig efterspørgsel efter fra brugere, eller som relaterer sig direkte til formidlings- og forskningsprojekter, som institutionen er involveret i.

Arbejdermuseet vil i de kommende år have fokus på at etablere sin rolle i forhold til indsamling af digitale arkivalier. Mulige scenarier og deraf følgende ressourcebehov skal beskrives, og på det grundlag, og i dialog med andre aktører på området, skal vi vurdere, hvordan vi bedst kan bidrage til indsamling, registrering, bevaring og tilgængeliggørelse af denne type materiale på Arbejdermuseets indsamlingsområde.

Bevaring og tilgængeliggørelse

Arbejdermuseet ønsker at sikre den højst mulige grad af tilgængelighed til samlingerne samtidig med at disse behandles og opbevares på en sådan måde, at de ikke beskadiges eller bortkommer.

Bevaringsmæssigt arbejder institutionen for at sikre, at alt materiale bevares på den bedste måde, og at institutionens ressourcer på dette område anvendes mest hensigtsmæssigt. I de kommende år vil dette blandt andet betyde et fokus på, hvorvidt magasinkapaciteten kan udnyttes bedre, fx ved at adskille studiesamling, udstillingsmaterialer og montre tydeligere fra de egentlige museums-, arkiv- og bibliotekssamlinger.

Bevaringsmæssigt lægges hovedvægten på præventiv konservering. Den indsats, der baserer sig på overvågning af genstande og samlinger, bør forbedres og udbygges. I forhold til mere aktiv konservering er der fokus på de dele af bibliotekssamlingen, der er trykt på papir af meget ringe kvalitet. I fotosamlingen er der særligt behov for

at sætte ind i forhold til dias og AV-materiale. Vurderingen af genstandenes tilstand skal munde ud i planer og strategier for prioritering af konserveringsindsatsen.

Arbejdermuseet har, især hvad angår museumssamlingen, gennemført større kassationsrunder, og der er fortsat opmærksomhed på, om der er dele af samlingen, der bør udskilles. I bibliotekssamlingen vil dubleteksemplarerne af de danske fagblade i de kommende år blive kasseret. Ved indhentning af registreringsefterslæb på arkivområdet vil der også være fokus på, hvorvidt materiale falder uden for indsamlingsområdet og derfor bør kasseres eller overlades til andre institutioner. Derudover foretages kassation så vidt muligt i indkomstøjeblikket.

Registreringssystemet SARA vil i vidt omfang sætte rammerne for den del af tilgængeliggørelsen, der omfatter adgang til museets registreringer på nettet. Når mulighederne i systemet står klart, kan museet tage stilling til, om der skal laves yderligere tiltag. Hvad angår arkiv- og bibliotekssamlingen skal institutionen vurdere, om Reindex-systemet tilbyder tilstrækkelig fleksible og brugervenlige muligheder for tilgængeliggørelse og for sammenknytning med andre systemer. Derudover vil institutionen generelt være opmærksom på, hvordan især digitale platforme kan anvendes til tilgængeliggørelse af samlingerne, og hvordan de fysiske udstillinger og inspirationsrum kan anvendes til at skabe indblik i og interesse for samlingerne.

Publikumsudvikling

På Arbejdermuseet tror vi på, at mødet med historien er et værdifuldt bidrag til menneskers velfærd og til dialog og refleksion om fremtiden. Derfor ønsker vi at nå så mange mennesker som muligt. Samtidig ønsker vi i samarbejde med andre kulturinstitutioner at bidrage til, at alle mennesker har adgang til kultur- og museumstilbud, de finder relevante og appellerende. Derfor forsøger vi at være bevidste om, hvad det er for mennesker, Arbejdermuseet især henvender sig til.

I den kommende strategiperiode har Arbejdermuseet fokus på at øge antallet af børn og unge, der besøger institutionen. Derudover ønsker vi at tiltrække flere familier med en faglært eller ufaglært baggrund. Og endelig vil vi gøre en ekstra indsats for at gøre udenlandske turister opmærksomme på de fortællinger og oplevelser, Arbejdermuseet tilbyder.

En forudsætning for at kunne arbejde hen imod disse mål er en struktureret interesse for, hvem vores publikum er og hvad motivationen for at besøge Arbejdermuseet er. Derfor vil institutionen have fokus på gennemførelse af brugerundersøgelser og løbende dialog med publikum om museums-, biblioteks- og arkivoplevelsen. Dialogen med institutionens brugere skal også foregå i forbindelse med udvikling af nye formidlings- og læringsaktiviteter, fx omkring udvikling af nye faste udstillinger.

Ambitionerne for publikumsudviklingen indebærer også en professionalisering af markedsførings- og kommunikationsarbejdet. Især omkring indsatsen over for udenlandske turister vil institutionen være opmærksom på mulighederne for samarbejde med generelle markedsføringstiltag over for turister.

Og endelig indebærer ønsket om at tiltrække endnu flere besøgende også et øget fokus på publikumsservice og på vores måde at møde hver enkelt besøgende på. Den personlige kontakt mellem Arbejdermuseets ansatte og besøgende i huset er en central del af oplevelsen ved besøget, og der vil fortsat være fokus på at udvikle dette område og på at interessere os for, hvordan de besøgende vurderer oplevelsen.